

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-CS

Onderwerp

Vragen ex art 46-GroenLinks-Snippergroen

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-000174	☒ B & W	18-02-2020
Datum	06-02-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
Portefeuillehouder	Weth. Rorink	College van B & W	
		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	18-02-2020
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	14-02-2020	☐ adj.secr.	--
wethouder	14-02-2020	☐ gem.secr.	--
BIS Openbaar			
Status	Definitief 2020-02-19		

Bijlagen

vragen fractie + antwoordbrief

B & W d.d.: 18-02-2020

Besloten wordt:

- 1 De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de fractie GroenLinks vast te stellen;
- 2 de beantwoording aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Per brief van 31 januari 2020 hebben Halla Baher en Tjeerd van der Meulen van de fractie van GroenLinks uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over snippergroen.

Bijgaand treft u de beantwoording aan

Beoogd resultaat

Kader

Argumenten voor en tegen

Extern draagvlak (partners)

Financiële consequenties

Aanpak/uitvoering

Gemeente Deventer
t.a.v. College van B&W
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Betreft: Snippergroen

Deventer, 31 januari 2020

Geacht college,

De Stentor van 11 januari 2020 bevat het artikel "*Onrust onder burens op Borgele door aanpassing van Snippergroen*". Hierin staat dat bewoners geschrokken zijn van brieven van de gemeente Deventer waarin staat dat ze vaak reeds lange tijd in gebruik genomen stukjes snippergroen moeten kunnen aankopen. Kennelijk verkeren een aantal bewoners in de veronderstelling dat dit hun bezit was, al dan niet eerder aangekocht. In de Volkskrant van 27 januari 2020 wordt in de reportage "*Bewoners boos of verward: ze moeten opeens betalen voor 'hun' stukje snippergroen*" het verloop geschetst van een informatieavond en over kennelijke onduidelijkheden in het snippergroenbeleid.

De afgelopen jaren zijn er diverse bestemmingsplannen Snippergroen in de raad vastgesteld. In totaal is er de afgelopen jaren voor ruim 10.000 m² aan snippergroen uitgegeven, dit betekent dat een terrein van ongeveer 1,5 voetbalveld aan het openbaar groen is onttrokken. GroenLinks heeft hier altijd een zeer kritische maar tegelijkertijd constructieve houding in aangenomen. Wij zijn namelijk van mening dat het verkopen van openbaar groen niet mag leiden tot verstening en verrommeling van de openbare ruimte. Het is volgens ons ongewenst dat percelen snipper-groen volledig worden bestraat of volgebouwd met schuren, aanbouwen e.d. Immers; fraai openbaar groen is belangrijk voor de gezondheid van inwoners, de waarde van woningen en heeft positieve gevolgen voor de biodiversiteit en klimaatadaptatie. Daarom hebben wij onlangs in de raad (10 juli 2019) voorgesteld om nadere voorwaarden aan de verkoop van openbaar groen te stellen.

Mede naar aanleiding van de artikelen heeft de fractie van GroenLinks de volgende vragen:

- 1) In de artikelen staat dat er reeds jaren openbaar groen zonder toestemming in gebruik is genomen.
 - a- sinds welk jaar, maand is de gemeente daarvan op de hoogte?
 - b- is er sprake van een actieve gedoogsituatie of zijn de bewoners er eerder – bijv. in het kader van handhaving (strijd bestemmingsplan) erop aangesproken?
 - c- Op welke wijze is/wordt rekening gehouden met de wettelijke verjaringstermijnen?
- 2) In het volkskrantartikel staat dat de bewijslast voor de bewoners is en dat de gemeenteraad in 2014 heeft besloten dat alle bestaande afspraken en regelingen zijn vervallen.¹ In welk ander raadsbesluit is dit vastgelegd? Kunt u uitleggen waarom dit juridisch haalbaar is?

¹ In het Uitgiftereglement (jan.2014) wordt uitsluitend aangegeven dat met een aantal van de mensen die reeds openbaar groen in gebruik hebben genomen, een overeenkomst afgesloten op basis van één van de oude regelingen. Met het vaststellen van het reglement worden alle bestaande overeenkomsten opgezegd. Er moeten dus afschriften zijn van de toen opgezegde overeenkomsten.

- 3) In het artikel zegt een woordvoerder van het college: "*we gaan er mee door tot de hele stad gedaan is.*" In welke wijken -anders dan Borgele - speelt deze problematiek en bij benadering om hoeveel m² gaat het?
- 4) Een van de aanleidingen voor het uitgeven van snippergroen zijn de verwachte positieve financiële effecten. Kan inzicht worden gegeven in de kosten en baten van het snippergroenbeleid, mede rekening houdend met de inschakeling van externe adviesbureaus en mogelijke juridische vervolgpcedures?
- 5) In het volkskrantartikel zegt een woordvoerder van het college: "*het gaat ons niet om het geld*". Waar gaat het wel om? Hoe valt deze uitspraak te rijmen met de destijds verwachte positieve financiële gevolgen voor de gemeentekas?
- 6) Waarom wordt de uitgifte en het organiseren van informatieavonden uitbesteed aan een extern bureau? Wat is de exacte opdracht aan dit bureau en wat zijn de financiële consequenties (zie ook 4)?
- 7) Een van de negatieve effecten is dat het areaal openbare ruimte afneemt. In de beantwoording van de zienswijzen op de onlangs vastgestelde Omgevingsvisie is aangegeven dat Deventer voldoet aan de norm van 75 m² openbaar groen per woning. Is daarbij rekening gehouden met de gevolgen van het snippergroenbeleid?
- 8) Indien het rechtens mogelijk is om nu tot verkoop/verhuur over te gaan: is het college bereid om enige coulance te tonen (bijv. irt verkoopvoorwaarden) als belangstellenden de percelen daadwerkelijk in hoofdzaak hun groene karakter houden en bijdragen blijven leveren aan biodiversiteit, klimaatadaptatie en welstand?
- 9) In de raad van 10 juli 2019 heeft een discussie plaatsgevonden over het bestemmingsplan Snippergroen en het nemen van klimaatadaptieve maatregelen. Het college heeft dat standpunt onderschreven. Er is aangegeven dat dit onderdeel uitmaakt van een breed pakket aan klimaatadaptieve maatregelen die in 2020 naar de raad toekomt.
 - a. Op welke wijze worden klimaatadaptieve maatregelen in de nieuwe bestemmingsplannen (en dus ook de bestemmingsplannen snippergroen voor Borgele) verankerd?
 - b. Welke specifieke planregels gaan vanaf nu aan toekomstige plannen (waaronder Borgele) verbonden worden?

Hartelijke groep namens de fractie,

Halla Baher & Tjeerd van der Meulen

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 695181
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van
t.a.v. mw. H. Baher en dhr. T. van der Meulen
Interne Post

2020-000174
kenmerk

uw referentie

18 februari 2020
datum

M.J.E. van der Meer
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte mevrouw Baher en heer Van der Meulen,

In uw brief van 31 januari jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over snippergroen.

Voordat we uw vragen beantwoorden willen we eerst de context van de besluitvorming rondom snippergroen schetsen.

De grondslag voor het project snippergroen komt voort uit het raadsbesluit van 22 juni 2011 (inzake Kwestie van Kiezen, BES 17) waarin is besloten dat

“alle burgers onder dezelfde voorwaarden snippergroen kunnen kopen of huren. Alle oude regelingen en afspraken uit de oude gemeenten Diepenveen, Bathmen en Deventer zijn hiermee vervallen en de burgers die gemeentegrond gebruiken moeten actief worden benaderd. Dit maakt ook onderdeel uit van het convenant wat bij samengaan van de gemeenten is vastgesteld. Wanneer er sprake is van oude overeenkomsten/afspraken worden deze opgezegd middels een brief met een termijn van drie maanden. Daarnaast is er ook veel groen wat illegaal in gebruik is of waarvan geen overeenkomsten of afspraken zijn te herleiden. Ook daar gaan we voorzichtig mee om. In een brief wordt benoemd dat wanneer er ooit een mogelijke overeenkomst of afspraak was deze vervalt. Met hen worden afspraken gemaakt over kopen, huren of ontruimen. Er wordt bezuinigd op het groenonderhoud van de m2 die worden verkocht of verhuurd. De kentallen van deze m2's zijn afhankelijk van type oorspronkelijke beplanting of gras. De verhuurde en/of verkochte percelen worden door het snippergroenprojectteam doorgegeven aan gegevensbeheer. En deze worden van de bestekstekening gehaald van het volgende jaar zodat deze van het te onderhouden areaal voor het Groenbedrijf worden gehaald. Het project draait in ieder geval kostenneutraal. De opbrengsten dekken de personeelskosten. Het onderhoudsareaal neemt af en er wordt enige winst gemaakt”.

Behalve dit raadsbesluit zijn gemeenten vanuit de gemeentewet verplicht hun grondzaken op orde te hebben. Om die reden wordt ook het illegaal in gebruik hebben van gemeentegrond in dit project meegenomen.

Verder zijn van alle wijken en dorpen door de gemeentelijke landschapskundige en de stedenbouwkundige uitgiftekaarten gemaakt van verkoopbaar of verhuurbaar snippergroen. Wanneer bewoners daarvoor belangstelling hebben kunnen zij daar zelf contact met het projectteam over opnemen.

Het project is dus actief bezig met de uitvoering van het raadsbesluit en de aanpak van de illegaliteit en informeert bewoners over verkoopbaar groen volgens vastgestelde uitgiftekaarten.

Op 26 september 2019 is er voor bewoners van de wijk Platvoet een informatieavond geweest over het project snippergroen. Op 16 januari 2020 is er voor een deel van Borgele een informatieavond geweest en op 20 februari a.s. wordt het andere deel van Borgele geïnformeerd.

De avonden werden/worden voorgezeten door 2 juristen van bureau Eiffel.

De meeste bewoners in de wijk Platvoet en Borgele weten dat zij snippergroen in gebruik hebben.

Via het archief doen wij altijd onderzoek naar oude afspraken:

- Voor de oude gemeente Deventer is veel terug te vinden in het archief.
- In de oude gemeente Diepenveen zijn de afspraken/overeenkomsten vaak niet te achterhalen (geweest). Bewoners hebben soms zelf documenten thuis liggen.
- In Bathmen zijn na de gemeentelijke herindeling voor veel percelen wél afspraken gemaakt welke nu moeten worden aangepast naar het huidige beleid. Maar er zijn ook zaken waar geen afspraken bekend zijn.

Dan volgt nu de beantwoording van uw vragen:

Vraag 1:

In de artikelen staat dat er reeds jaren openbaar groen zonder toestemming in gebruik is genomen.

- a. sinds welk jaar, maand is de gemeente daarvan op de hoogte?
- b. is er sprake van een actieve gedoogsituatie of zijn de bewoners er eerder – bijv. in het kader van handhaving (strijd bestemmingsplan) erop aangesproken?
- c. Op welke wijze is/wordt rekening gehouden met de wettelijke verjaringstermijnen?

Antwoord:

In de oude gemeenten Deventer, Diepenveen en Bathmen werd voor zo ver wij kunnen nagaan altijd wel incidenteel openbaar groen zonder toestemming in gebruik genomen. Daarvan is niet alle informatie te achterhalen (zie onze inleiding op de beantwoording) en het is ook bijna niet mogelijk om daar dagelijks op toe te zien. Sinds het raadsbesluit van 22 juni 2011 wordt daar veel actiever tegen opgetreden. Maar het is niet zo dat er in het verleden niets gebeurde. Bij voorkomende gevallen werd er opgetreden, o.a. ook om verjaring te voorkomen. Bewijslast bij verjaring ligt bij de bewoner en in de praktijk komt het nauwelijks voor dat iets verjaard is. De verjaringstermijn is overigens 20 jaar.

Vraag 2:

In het volkskrantartikel staat dat de bewijslast voor de bewoners is en dat de gemeenteraad in 2014 heeft besloten dat alle bestaande afspraken en regelingen zijn vervallen. In welk ander raadsbesluit is dit vastgelegd? Kunt u uitleggen waarom dit juridisch haalbaar is?

Antwoord:

Het uitgifteereglement is van januari 2014. Het raadsbesluit is van 22 juni 2011. Zoals in de inleiding beschreven zijn er voor de oude gemeente Deventer wel vaak overeenkomsten te achterhalen, maar niet in alle gevallen.

Als er sprake is van een overeenkomst wordt de overeenkomst omgezet naar koop (alleen bij koopwoningen) of een huurovereenkomst.

Als er sprake is van een oude overeenkomst en de bewoner(s) kiezen voor ontruiming wordt de oude overeenkomst opgezegd met inachtneming van een redelijke opzegtermijn.

Als er geen oude overeenkomsten zijn wordt een huur- dan wel koopovereenkomst gesloten of wordt tot ontruiming door de bewoner(s) overgegaan. Dan wordt het openbaar groen weer netjes door de gemeente aangeplant. Uiteraard geldt deze aanpak ook voor situaties in de voormalige gemeenten Diepenveen en Bathmen.

Vraag 3:

In het artikel zegt een woordvoerder van het college: "we gaan er mee door tot de hele stad gedaan is." In welke wijken -anders dan Borgele – speelt deze problematiek en bij benadering om hoeveel m2 gaat het?

Antwoord:

Meerdere wijken zijn door de gemeente opgepakt. De pilotwijk was het Oostrik. Daarnaast zijn delen van Colmschate Noord en Colmschate Zuid en de dorpen Lettele en Okkenbroek behandeld. Nu zijn de wijken Platvoet en Borgele aan de beurt.

In totaal liggen er in de gehele gemeente nog zo'n 1950 dossiers die moeten worden opgepakt. Deze worden alle beoordeeld op verkoopbaarheid/verhuurbaarheid aan de hand van de vastgestelde uitgiftekaarten. Dit gebeurt wijk voor wijk.

Groen dat in onze groenstructuur (belangrijk openbaar of natuurgroen in stad, dorpen of buitengebied) ligt wordt nooit verkocht. In de praktijk ligt in gebruik genomen groen (legaal of illegaal) overigens bijna nooit in structuurgroen.

Vraag 4:

Een van de aanleidingen voor het uitgeven van snippergroen zijn de verwachte positieve financiële effecten. Kan inzicht worden gegeven in de kosten en baten van het snippergroenbeleid, mede rekening houdend met de inschakeling van externe adviesbureaus en mogelijke juridische vervolgpcedures?

Antwoord:

Antwoord: Zie het onderstaande financiële overzicht van de baten over de afgelopen jaren bijgewerkt t/m september 2019:

Jaar	Totale huuropbrengst	Totale koopopbrengst	Totale opbrengst huur en koop	Totale oppervlakte in m2	loonkosten	saldo
2013	€ 9.453,36	€ 166.500,00	€ 175.953,36	4633	185.416,37	-9.463,01
2014	€ 11.566,86	€ 27.118,75	€ 38.685,61	819	113.466,44	-74.780,83
2015	€ 13.990,69	€ 126.562,50	€ 140.553,19	1677	197.142,91	-56.589,72
2016	€ 17.260,00	€ 186.187,50	€ 203.447,50	2832	174.569,91	28.877,59
2017	€ 20.754,29	€ 383.651,00	€ 404.405,29	4286,5	209.249,94	195.155,35
2018	€ 23.166,61	€ 241.030,15	€ 264.196,76	2901	212.407,52	51.789,24
2019	€ 23.764,20	€ 223.979,00	€ 247.743,20	3052	84.139,79	163.603,41
Totaal	€ 119.956,01	€ 1.355.028,90	€ 1.474.984,91	20200,5	1.176.392,88	298.592,03

In de aanloopjaren waren de kosten hoger dan de opbrengsten, maar de laatste jaren zijn de opbrengsten van koop en huur weer hoger dan de kosten. De kosten betreffen de ambtelijke uren, externe adviesbureaus en eventuele juridische vervolgpcedures.

Vraag 5:

In het volkskrantartikel zegt een woordvoerder van het college: "*het gaat ons niet om het geld*". Waar gaat het wel om? Hoe valt deze uitspraak te rijmen met de destijds verwachte positieve financiële gevolgen voor de gemeentekas?

Antwoord:

In de inleiding staat aangegeven dat het belangrijk is dat we – ook vanuit de wet gezien - onze eigendomssituatie op orde hebben en dat we daar, waar we constateren dat er grond ten onrechte in gebruik is genomen, hierop handhaven. Deze twee punten komen samen in de bezuinigingstaakstelling waarbij we op termijn geld besparen dan wel terugverdienen. En dat geldt nog steeds.

Vraag 6:

Waarom wordt de uitgifte en het organiseren van informatieavonden uitbesteed aan een extern bureau? Wat is de exacte opdracht aan dit bureau en wat zijn de financiële consequenties (zie ook 4)?

Antwoord:

Het voorzitterschap van en de algemene uitleg over het project op de drie bewonersavonden zijn door een extern bureau gedaan dat uitgebreide ervaring heeft hoe om te gaan met snippergroen en bewoners die het aangaat. Dit externe bureau is ingeschakeld, omdat zij met haar expertise en ervaring efficiënter en tegen een lagere prijs, zonder afbreuk aan de kwaliteit, de nog liggende procedures kan afronden.

De gemeente is eindverantwoordelijk voor het organiseren van de avond en de gemeentelijk projectleider is aanwezig om specifieke inhoudelijke vragen te beantwoorden met als leidraad het uitgiftereglement. Bewoners konden aan het einde van de avond hun persoonlijke vragen op een reactieformulier zetten waarna er later met hen contact op werd/wordt genomen. De Volkskrantjournalist heeft dit naar onze opvatting niet juist verwoord.

De kosten die gemaakt worden voor inhuren van een extern bureau worden gedekt uit de verkoop- of verhuurkosten van snippergroen.

Vraag 7:

Een van de negatieve effecten is dat het areaal openbare ruimte afneemt. In de beantwoording van de zienswijzen op de onlangs vastgestelde Omgevingsvisie is aangegeven dat Deventer voldoet aan de norm van 75 m² openbaar groen per woning. Is daarbij rekening gehouden met de gevolgen van het snippergroenbeleid?

Antwoord:

Het klopt dat het areaal openbare ruimte in eigendom bij de gemeente afneemt. Het wil niet zeggen dat dit betekent dat het groen dan ook weg is. Het gaat formeel onderdeel uitmaken van de tuin van de bewoners. Actief wordt gepromoot via <https://deventerverkoopt.nl/snippergroen/tips-voor-een-groene-tuin/> om de tuin verder te vergroenen. Op het totale oppervlakte van openbaar groen is het aandeel snippergroen klein en leidt niet tot afname van de 75 m² groen per woning.

Vraag 8:

Indien het rechtens mogelijk is om nu tot verkoop/verhuur over te gaan: is het college bereid om enige coulance te tonen (bijv. irt verkoopvoorwaarden) als belangstellenden de percelen daadwerkelijk in hoofdzaak hun groene karakter houden en bijdragen blijven leveren aan biodiversiteit, klimaatadaptatie en welstand?

Antwoord:

Daartoe zijn wij in principe wel bereid, maar het is praktisch onmogelijk om controle uit te oefenen of bewoners zich aan die afspraak houden. Voorbeeld: een plantenbak op een verder volledig bestrate tuin zou ook als groen kunnen worden aangemerkt. Door het actief onder de aandacht brengen van waarde van groen als het gaat om thema's als biodiversiteit en klimaatadaptatie zoals aangegeven in de link onder antwoord op vraag 7 willen we bewoners verleiden om hun tuin (niet alleen stuk snippergroen) te vergroenen. Het kan juridisch gezien opgenomen worden in de koopovereenkomst dat er sprake is van privaatrechtelijke handhaving, maar dit is arbeidsintensief en brengt (handhavings)kosten met zich mee.

Vraag 9:

In de raad van 10 juli 2019 heeft een discussie plaatsgevonden over het bestemmingsplan Snippergroen en het nemen van klimaatadaptatieve maatregelen. Het college heeft dat standpunt onderschreven. Er is aangegeven dat dit onderdeel uitmaakt van een breed pakket aan klimaatadaptatieve maatregelen die in 2020 naar de raad toekomt.

- a. Op welke wijze worden klimaatadaptatieve maatregelen in de nieuwe bestemmingsplannen (en dus ook de bestemmingsplannen snippergroen voor Borgele) verankerd?
- b. Welke specifieke planregels gaan vanaf nu aan toekomstige plannen (waaronder Borgele) verbonden worden?

Antwoord:

Op de informatieavonden wordt altijd het belang van een groene tuin benoemd (klimaatadaptatie en hittestress). Het plan voor klimaatadaptatie moet, zoals in een informatieve sessie op 29 januari j.l., in 2020 nog worden vastgesteld.

Als het gaat om bestemmingsplannen worden hier nog geen regels voor klimaatadaptieve maatregelen vastgelegd. De uitwerking rondom klimaatadaptatie vindt plaats via het brede pakket van maatregelen in een plan dat in 2020 door de raad vastgesteld moet worden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König